

01
23

Milé priateľky a priatelia,

ak by som vlastnil stolové kalendáre od začiatku mojej existencie, ten najnovší by mal poriadne vysoké číslo. Také vysoké, že ľuďom s týmto vekom sme v mladosti hovorili starci. A nebrali sme ohľad na ich mentálne zdravie, ktoré bolo mnohokrát o veľa rokov mladšie.

Matka veku nám neprikladá iba rôčky, ale aj skúsenosti a to je veľká devíza. Ale pre mladších to často nie je nič, čo by mohli použiť. Majú svoj uponáhľaný, telefónmi a počítačmi šprintujúci svet, z ktorého nejde tak ľahko vystúpiť ako z električky zastavujúcej na každej zastávke aj bez použitia zvukového znamenia. My, rôčkami zaťažení, radšej znamenie použijeme, len aby nás dvere, ktoré sú tiež v pokluse, nezacvikli.

Tiež nás obmedzujú lieky, ktoré statočne papkáme ako v mladosti hrozno-vý cukor či lentilky. Strácame možnosť diskusie v rovesníkmi. A strácame aj možnosť sledovať dianie doma a vo svete, lebo zaň treba platiť vzácnymi nervovými bunkami, ktoré sa hrnú do nervovej samovraždy pri čítaní mnohých akože právd. Ešte dobre, že naše, vekom nadobudnutné skúsenosti velia neveriť všetkému, čo natúkajú do klávesnice mnohí tí, ktorí si myslia že mozgovú hmotu v našich, šedinami obdarených hlavách, možno ľahko oklamať.

Čo som to ešte chcel? Aha! Pozrieť do kalendára a porozmýšľať o tom, čo zasa napísať a koľko to bude trvať. Uvidíme. Nový kalendár je ešte zábehu.

Váš Jozef Rozbora

PÍŠAČKY JOZEFA ROZBORU: MLADÝ / 03
POČÍTAČE NA PRÍDEL / 08
KILOMETER 1857 / 04
LISTY MARIANA S.: PRÍBEHY Z BEŽNÉHO ŽIVOTA / 13
ČITATEĽSKÁ RECENZIA: RACHEL / 16
STÁLE DOBRÍ: ŠTUDENTI SENIOROM / 17
JEDÁLNIČEK T. STANOVÁ: ĎUMBIER - ĎUMBIER / 18
BEZPEČNÁ JESEŇ ŽIVOTA / 21
PROGRAM / 22
KONTAKTY / 26

MLADÝ

Diplom o absolvovaní Stavebnej fakulty som ukázal vo viacerých stavebných firmách. Pracovnú zmluvu som však podpísal s tou, ktorá realizovala stavebné práce v okolí môjho bydliska na vtedajšej periférii mesta. Konkrétne na Trnávke.

„Pozrite sa, mladý pán, nebudete musieť ďaleko cestovať a zostane vám čas aj na šport. A budete riadiť malé pracovné skupiny, čiže práca v teréne a nie v kancelárii,“ hustil do mňa na pohovore personálny námestník, inak skalný fanúšik hádzanej, ktorá bola v okolí populárnejšia ako futbal a ja som ju som hrával od žiackych čias. *„Náš stavebný podnik má reálnu perspektívu stavať aj plynovod v zahraničí. Teda na Ukrajine.“*

Prehovoril ma, zmluvu som podpísal.

Ešte pred prácou v teréne prišlo školenie o nových trendoch v stavebníctve a o bezpečnosti práce. *„To zvládnem ľavou zadnou,“* pomyslel som si. *„Ved' som prešiel náročným štúdiom na škole, ktoré pravidelne bývalo od rána do rána. Najmä vo vinárničkách, kde sa hovorilo: ‚Kde si študoval? No predsa na Vysokej 44!‘“* Prerátal som sa. Prvé hodiny školenia boli zamerané na to, ako si čo najprehľadnejšie usporiadať plochu pracovného stola. Horlivý prednášajúci dôchodca, určite bývalý učiteľ, rozdelil stôl na množstvo sektorov. Na nich bleskovými presunmi vecí na stole demonštroval, ako najefektívnejšie posúvať písacie potreby a drobné stavbárske náčinie (kružidlá, olovnice, cólštok a pod.) Niektorí účastníci mali problém zachytiť posun pomôcok a z tejto rýchlej šachovej hry dostávali záchvaty bezmocnosti a strachu z možných následkov zo strany šéfov, ktorí ich na školenie vyslali. Našťastie sa nič neznámkovalo a ďalšie prednášky boli o niečo pesterjšie, s konkrétnymi príkladmi. Nevoňala nám prednáška o porušovaní predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia a ich následkoch. Ved' ktorý vedúci čaty alebo majster by chcel riešiť takéto nešťastia?

Konečne bolo po teórii. Plnou parou do praxe!

Ako majster-nováčik som dostal pod krídla, stavbársky povedané vyfasoval, štyri pracovné čaty. Tri po štyroch členoch a jednu iba s dvomi spriaznenými dušami, ktoré si navzájom hovorili švagre, hoci neboli v rodinnom zväzku. Okrem chovania včiel, mali Ďuso a Silvo najmä nadanie na robenie priekov a vtipkovanie na úkor všetkých v ich okolí. Prácu nevyvímajúc. *„Jožko, dávaj si pozor na týchto huncútov. Včelári sú to vychýrení, ale vedia aj parádne pichnúť do každého,“* dával mi rozumy hlavný maj-

ster. *„Chvíľu by mali sekať dobrotu, pretože sme ich pristihli, ako popíjajú víno počas fušky v pracovnej dobe. Ale pozor, sú to vybijaní huncúti a vedia zneužiť dobrotu. Tvrdo na nich a budeš mať pokoj.“*

V prvý deň, hneď po vzájomnom prestavení a odchode hlavného majstra, na mňa vychrlili svoje požiadavky: *„Chceme ľahšie krompáče a menšie lopaty. Ved' pri kopaní mokrej zeme vážia viac ako určujú regule. Aj tie nové zelené montérky sú veľmi chatrné a špatne ušité. Aj deti na nás pokrikujú, že sme potápači a vyzeráme v nich ako mimozemšťania. Baganče sú príliš ťažké a tie ocelové špice ich skrúcajú vždy na sever. A fúrik má železné koleso a nie gumové. Ťažko sa ním po doskách manévruje.“*

Slúbil som, že ich požiadavky budem tlmočiť vyššie a dám im vedieť.

„Požiadavky som spísal a odovzdal predsedovi ROH, ktorý ich postúpi na vedenie podniku.“ Klamal som. Nič som neodovzdal. Obaja to zrejme pochopili a prišli na to, že mladý, ako ma titulovali, tiež nie je včerajší. Dostalo sa mi aj iných pozorností. Vypustené duše a odmontované kolesá bicykla, ktoré viseli na čerešni, v úctyhodnej výške. Od toho času som nosil v ruksaku náhradné diely a celú sadu montážnych kľúčov.

Pred každou prácou, ktorú som im prideliť, som si veľmi podrobne prešiel miesto jej výkonu. K premiestňovaniu som používal bicykel. Bol to aj dobrý doplnok na udržiavanie hádzanárskej kondičky. Podrobne som premeriaval najmä výkopy, ktoré Ďuso a Silvo dostávali pravidelne pridelené. Zodpovednejšie roboty som sa im bál prideliť. Tak tomu bolo aj v polovici teplého septembra, po havárii vodovodného potrubia v uličke pred vstupom do záhradkárskej osady. Voda tam utvorila poriadny kráter. Príkazy som vydal s tým, že ide o haváriu, voda do všetkých záhradiek je odstavená a treba robiť čo najrýchlejšie. Rýchlo som nasadol na bicykel, aby som nepočul ich vodopád nadávok a odpáľil k inej čate.

Asi po dvoch hodinách som sa vrátil späť. Už pri pohľade na prevrátený fúrik som vedel, že nie je všetko so stavbárskym poriadkom. Pri pohľade do vykopanej jamy mi naskočila husia koža. Nespevnená mokrá zemina na okrajoch sa zosunula a zrejme privalila aj kopáčov. Poznať to bolo podľa lopaty z ktorej zo zeme trčala iba časť násady. Pri nej ako výkričník ležala, do polovice zahrabaná, ľavá baganča. Na krompáči vedľa jamy viseli dve blúzy od montérok. *„Zasypalo ich!“* prebehlo mi myslou. Vrhol som sa ku krompáču a začal horúčkovo kopat' mokrú masu zeme. Ale keď sa zosunula ďalšia zemina, rýchlo som vyskočil von, aby ma nezasypalo.

Bezmocne som si sadol na fúrik a začal loviť v pamäti, ako postupovať pri takejto udalosti. Rýchlo si spomenúť, čo nás učili na školení o bezpečnosti práce. Ani som si nevšimol, že si ku mne prisadol ujo Pišta, otcov kama-

rát, ktorý celý život robil policajta, v tom čase člena Verejnej bezpečnosti. Dobre poznal svoj rajón a všetkých, ktorí sa v ňom pohybovali. Do úst si vložil Hašlerku, pretože v službe nesmel fajčiť a spýtal sa ma: „*Jožko, čo ti uleteli včely, keď si taký smutný?*“ Ako vo sne som videl ako dáva náš podnik vyhotoviť a osadiť v mieste skonu malý pomníček s fotografiami svojich dvoch nenahraditeľných a pracovitých zamestnancov, ako o nich nad pomníkom s dojatím hovorí riaditeľ.

„*Ujo Pišta, volajte rýchlo vysielačkou záchranku, mám v jame dvoch zasypaných chlapov!*“ kričím. On sa iba usmial a hovorí: „*Neplaš sa. Všetko je v poriadku. Tí dvaja včelári práve sedia v Srdiečku na dvore, popíjajú Kofolu, smejú sa, ako keby predali všetok med a každému hovoria ako narafičili dvojnásobný smrteľný pracovný úraz.*“

Ani to ešte nedopovedal, už vyskakujem na bicykel. Ako Tónko Tkáč na Olympiáde v Montreale letím do bufetu na druhom konci mesta. Aby ma prešla zlosť zvolil som najdlhšiu trasu. Komótno som zoskočil, priviazal reťazou predné koleso o stojan. Z diaľky bolo počuť hurónsky smiech návštevníkov, ktorí počúvali, ako švagrovci narafičili ťažkú haváriu.

Po príchode s úsmevom pozdravím pani Julku, šéfkou bufetu, pochválím jej nový preliv a spýtam sa jej ako sa jej darí. „*Jožko, Jožko, vy lichotník. Potešili ste moje smutné vdovské srdiečko. Aj vy ste boli v nedel'u dobrý, ako ste súkali góly z tých vysokých výskokov,*“ vrátila mi kompliment. Objednávam si pätnásť deka tresky, dva slané rožky, Kofolu a sadám si k voľnému miestu. To už čašník Fero, klebetný viac ako holič, trieli na dvor, aby upozornil na môj príchod Ďusa a Silva.

Tí po čase prišli k môjmu stolu so zvedavým Ferom v päťách. „*Dobrý, majster. Aj vy ste prišli na desiatu? My sme už dojedli a ideme dokončiť tú vodu,*“ hovoria cez zadržiatvaný smiech. „*Áno, každý mal držkovú, tri rožky a Kofolu, spolu 9 korún, dvadsať halierov. Silvo mal ešte jednu Kofolu, spolu 10 korún štyridsať halierov. Žiadne víno alebo pivko,*“ úslužne referuje Fero. „*Dobre, chlapi. Najem sa a prídem za vami,*“ pokojne odpoviem, čím končím, všetkými návštevníkmi ostro sledovaný, diškurz.

Po príchode na miesto činu ventilujem doteraz zadržiatvanú zlosť a doslova revem: „*Tak vy dvaja si myslíte, že budete ignorovať moje nariadenia a flagrantne porušovať pracovnú disciplínu? Dobre viete, že v osade má záhradku aj riaditeľ a jeho manželka tam býva každý deň! A viete aj, že direktor je pod papučou! Ďalej, nechali ste bez dozoru pracovné náradie, čo niekto využil a odcudzil fúrik aj krompáč. Ešte k tomu ste natiahli prestávku na desiatu viac ako o hodinu. To všetko vám spočítam a dám k náhrade.*“ Na odpoveď sa nezmohli a v čulom pracovnom tempe dokončili výko-

pové práce. Zrejme aj preto, že už mysleli na dvojtýždňovú dovolenku, ktorú, ako každý rok, trávili pri úloch stáčaním letného medu.

Ja som však nezabudol. Pani Marienku, mzdovú účtovníčku, ktorá spracovávala podklady k výplatám, som poprosil, aby Ďusovi a Silvovi povedala, že nemala načas všetky podklady a nemohla im výplaty pripraviť a aby ich poslala za mnou. Najskôr sa zdráhala, ale vedela, čo mi vykonali, tak súhlasila. Napokon peniaze pre nich bude mať, no dá ich im až po mojom súhlase.

V deň výplaty už boli obaja tri dni na dovolenke. Docestovali vlakom prevziať si výplatné vrecúško s peniazmi. Po informácii od pani Marienky vtrhli do mojej kancelárie v stavebnej bunke pri plote a žiadali odo mňa vysvetlenie, prečo som nedal včas podklady a oni nedostali korunky, ktoré potrebujú na nákup včelárskych potrieb. Pokojne som im povedal, že neodovzdali podklady k pracovnému výkazu a ešte sa rieši zrazenie časti výplaty za zmiznutý fúrik. *„Ale, aby ste nepovedali, že som odľud (ako o mne hovorievate), dám pokyn aby vám vyplatili zálohu.“* S tým, že peniaze budú mať tak o dve hodinky, som odišiel do terénu. Neskôr mi pani Marienka referovala, ako boli prekvapení, keď dostali celú, nekrátenú výplatu.

Tak, to by malo byť všetko. Akurát o tri dni mi poštárka priniesla medom voňajúci balík. Nebolo ťažké uhádnuť od koho. Poštárku som poprosil, aby balík doručila tajomníkovi nášho hádzanárskeho oddielu. Bude dobrý do čaju počas chladných dní. A po ich návrate z dovolenky sa niečo zmenilo. Už ma neoslovovali mladý, ale šéfe.

POČÍTAČE NA PRÍDEL

A je to tu! Niektorí kolegovia seniori začali rozširovať informáciu, že počítače sa budú z dôvodu vyčíňania krízy pridelovať. Pri počutí tejto informácie ma zamrazilo. Vracia sa naša spoločnosť do časov minulých, kedy potraviny, palivá a cigarety boli na prídel?

Tým, ktorí vlastnia kvalitný počítač, ho odoberú a pridelia tomu kto si zaplatí mastný poplatok. Odoberanie budú vykonávať vycvičení odoberači, ktorí absolvovali okrem školenia na vyhľadávanie dômyselne ukrytých počítačov aj kurzy bojových umení. Zapať sa má naraz vo všetkých väčších mestách a to v každej rodine. Ak občan nevlastní počítač nevedí, za asistencie odoberača si ho pobeží kúpiť.

Mudrlanti, ktorí túto novelu pripravovali, mysleli naozaj na všetko. Odozdávané mašinky musia byť čisté, bez poškodenia a ešte mnoho iných hlúpostí na otrávenie radosti z našej vášne, znamenajúcej častokrát jediný spôsob úteku pred stále bláznivejším svetom.

„Hej, vstávaj, je čas na čaj o piatej,“ budia ma kolegovia z počítačového seniorského krúžku. Ťažoba z čierneho sna sa rozplynula a idem sa potúžiť lipovým čajom pred nekonečným ale zmysluplným surfovaním v sieti, ktorá ma spája iba s dobrými ľuďmi.

P.S.: Hoci nezvyknem brať sny vážne, nelením a doma mením zámok na vchodových dverách za bezpečnostný. Čo ak sa sen obráti na skutočnosť?

KILO- METER 1857

Zdeno Hrašna zažmurkal do slnka a pozrel na druhý breh dunajského ramena, kam chodieval loviť ryby už od detských liet. Stál tam pompézny hausbót podnikateľa Krištofa Gojdiča. Pred hausbótom sa ligotala karoséria jeho veľkého čierneho auta značky Hummer. Starý rybár sa začudoval, že pán Krištof prišiel k vode uprostred týždňa. Odkedy ako 28 ročný prevzal vedenie rodinnej firmy, prichádzal sem len na víkend. So železnou pravidelnosťou už dvadsať rokov. Od jeho vily nebol hausbót ani hodinku jazdy autom. Gojdič bol starý mládenec a v jeho hotelíku na vode sa za ten čas vystriedalo veľa pochybne odetých dievok. Zrejme rybárok.

Zdeno Hrašna skočil do člna a začal veslovať na druhý breh. Dúfal, že na podnikateľovi zarobí, pretože kedysi zvykol štedro zaplatiť za čerstvé ryby. No už nejaký čas mu nepredal ani rybičku. Asi rok pán podnikateľ odmieta kupovať ryby v presvedčení, že sa jeho rybárska zručnosť vycibří natoľko, aby sa on sám stal úspešným lovcom. Ryby mohol loviť priamo z terasy svojho vodného príbytku. Drahú rybársku výbavu aj oblečenie kupoval zásadne v zahraničí. Nuž čože, je bohatý a boháči, zdá sa, mávajú rôzne vrtochy. Ale pán Gojdič navyše bez rozpakov porušoval platné nariadenia k lovu rýb a povolenie na lov nevlastnil. Preto dostal od miestnych prezývku zazobaný pytlík. Jedine strel'ba z jeho 9 mm pištole značky Luger, na večne nenažrané kormorány, nechávala rybárov chladných. Starý rybár prirazil k brehu, pripevnil svoj rozheganý čln o kolík a vystúpil. Zamieril k hausbótu. Gojdičov čierny Hummer stál pred domom a rybár bol presvedčený, že Gojdič je vo vnútri. Prekvapili ho privreté guľaté obloky a tak trocha váhavo prešiel po lavičke ponad vodu. Zaklopal na pootvorené dvere, no žiadna odpoveď. Potisol dvere a vošiel dnu.

„Pán Krištof!“ volal, no nik mu neodpovedal.

Doľahla na neho zlá predtucha. Spamätal sa a vošiel do izby. Cez privreté drevenú obločnicu prenikal do izby pás svetla a starý rybár prekvapene zhíkol. Siet'ovku s rybami pustil z rúk a priskočil k obloku, aby ho otvoril. Miestnosť zalialo denné svetlo. Dopadlo na muža, ktorý nehybne ležal na podlahe. Gojdič.

Rybár k nemu opatrne pristúpil a sklonil sa. Dotkol sa tela a hneď zdesene uskočil. Všimol si krvavú dierku na pravej sluche. Nemohlo byť najmenej pochybnosti. Gojdič je mŕtvy. Zastrelený!

Zvrtol sa, vybehol z príbytku a celý zadychčaný dobehol až do neďalekej obce, rovno do krčmy.

„Gojdič leží... tam v hausbóte... mŕtvy... zastrelený... rýchlo volajte políciu!“

Krčmár nechápavo pozeral na starého rybára. Na jeho naliehanie začal vyťukávať 158. Stále tomu nechcel veriť. *„Pod, povedz im to sám, ja predsa o ničom neviem.“*

Rybár zreferoval do telefónu, čo videl.

Do pol hodiny zastalo policajné auto pred krčmou. V ňom dvaja policajti z rajónu pri ramene Dunaja, kam patril aj rybársky revír na kilometri 1857. Starý rybár si k nim prisadol a uháňali k vode.

„Nie je tu nijaké auto,“ konštatoval sucho starší policajt.

„Dúfajme, že ten mŕtvy nebol iba vašou halucináciou,“ poznamenal.

„Nie, nie, nijaká halucinácia, mŕtvola tam je!“ ubezpečoval ich rybár, no zrazu sa mu roztriasli kolená.

Keď prišli k obydlíu, druhý policajt zvolal: *„Hej, pán Hrašna, dvere sú zamknuté!“*

„To... nie je možné! Ešte pred chvíľou boli otvorené!“ ubezpečoval policajtov trasľavým hlasom. A po chvíli začal priam orodovať. *„Vylomte tie dvere, prosím vás, vnútri leží mŕtvy. Je to pán Gojdič. Verte mi, aj moje ryby sú tam, uvidíte... Tak som sa nalákal, že mi sieťka vypadla z rúk.“*

Po chvíli sa policajti násilne dostali dnu. Stáli v izbe aj so Zdenom Hrašnom, ktorý sa v tej chvíli nevládal ani pohnúť. Žiadnu mŕtvolu nevideli.

„Ležal predsa tu, na tomto mieste... na pravej sluche mal krvavú dierku, bol beznádejne mŕtvy. Tak dobre, zoberte ma so sebou, porozprávam sa s pánmi detektívami!“

O dve hodiny neskôr prišli na policajnú stanicu dvaja detektívi. Keď sa dozvedeli, ako sa veci majú, urobili to, čo sa miestni policajti neodvážili. Zatelefonovali do Gojdičovej firmy a požiadali o spojenie s majiteľom. Z firmy ich odkázali na súkromný byt. Zavolali teda do jeho vilky a pani, ktorá sa o dom starala, ich okamžite prepojila na „mŕtveho“ majiteľa. Rybár sa strhol a nechcel veriť vlastným ušiam. S otvorenými ústami civel na detektíva s telefónom. Keď detektív dohovoric, zložil telefón a obrátil sa k rybárovi. *„Také šialenstvo, pán Hrašna! Pán Gojdič bol celý deň vo firme, po obede si trochu zdriemol, potom si kontroloval pohyb na účtoch a jeho čierny Hummer parkoval celé popoludnie pred firmou!“*

A potichu dodal „zrejme ste si to vymysleli, ako vaše úlovky trofejných rýb.“
„To nie je možné! Poznám predsa číslo auta pána Gojdiča. To auto stálo tesne pri vode. A videl som aj mŕtvolu, dotkol som sa jej! Bol to pán Gojdič, bol to určite on!“ Pri tomto tvrdení vytrval aj napriek tomu, že ho preventívne zadržali. Prepustili ho rýchlo, nazdávajúc sa, že išlo o chvíľkové pomätenie mysle.

Rybár však vo svojom tvrdení vytrval aj potom. Každému na počkanie rozprával, ako videl mŕtvolu pána Gojdiča. Ostatní rybári sa mu začali vyhýbať a za jeho chrbtom si robili kolieska na čele.

Aby takéto reči prestali, došlo, za asistencie mladého detektíva Jána Hrubého, ku konfrontácii rybára s pánom Gojdičom. Starý rybár sa pri pohľade na Gojdiča strhol a ustúpil o krok, ako keby videl ducha. Prebral sa z ohromenia po hodnej chvíli, ale ani potom sa neodvážil pozrieť na večne neoholenú tvár a hrubú zlatú reťaz okolo mohutného krku. Vychádzajúc z miestnosti sa zastavil vo dverách. Ešte raz sa obrátil a zašepkal: „Ale keď je to takto, potom musíte mať brata, dvojča!“

O týždeň zbadali rybári pri ramene Dunaja, že nad hladinu vyčnieva niečo čudné. O pár hodín neskôr už potápači a policajná technika vyťahovali z rieky veľké auto. Bol to čierny Hummer bez evidenčného čísla, no s mŕtvolou muža na sedadle šoféra. Bola v takom stave, že ju bolo ťažké identifikovať.

Začalo sa pátranie po majiteľovi auta, do ktorého sa zapojil aj detektív Hrubý, ktorý bol pri konfrontácii Zdena Hrašnu s podnikateľom Gojdičom. Detektív sa hneď vybral do okresného mesta, konkrétne do obchodu so Hummermi. Vedúci predajne si jasne pamätal muža, ktorý čierne auto kúpil. Detektív mu ukázal fotografie štyroch rôznych mužov. „Tento to bol, určite!“ odpovedal vedúci, ukazujúc na jednu z fotografií.

Mladý detektív odchádzal spokojný. Tri zvyšné fotky roztrhal a nechal si iba fotografiu podnikateľa Gojdiča. Ešte v ten večer sa spolu so šéfom vybral do vily podnikateľa, aby si s ním pohovorili. Nezastihli ho. Pán podnikateľ odišiel na hausbót a tak si to obaja policajní detektívi namierili k rieke. Čierny Hummer parkoval na zvyčajnom mieste. Gojdič sedel v izbe. Približne tam, kde ho pred niekoľkými týždňami, údajne mŕtveho, videl starý rybár Zdeno Hrašna. Detektívi Gojdiča zatkli.

* * *

V ten večer prišiel mladý detektív k inšpektorovi domov. Hlavný inšpektor Novák, húževnatý a bystrý profesionál tesne pred penziou, pozýval do svojho bytu kolegov len zriedkavo. Vždy to bolo mimoriadne významenie. Mladý detektív sedel oproti nemu v obývačke. „Tak a teraz, Janko, by

som od Vás rád počul, ako ste postupovali a prípad objasnili.“

„Nuž, už od začiatku som si dovoľil viac veriť starému rybárovi. Podnikateľ sem, podnikateľ tam, aj ten môže byť zločincom! Najmä, keď je v okolí známym pytliakom. Ale rozhodujúcu stopu som dostal opäť od rybára. Pri konfrontácii povedal Gojdičovi, že si to všetko vie vysvetliť iba tak, že má brata – dvojča. Gojdič sa správal pokojne až povznesene. Bol taký dobro-myseľný voči zmätenému starkému. Ale pri zmienke o dvojčati som v jeho očiach zazrel strach. Tak som sa vydal po tejto stope. Nebolo to vlastne ani také ťažké. Na žiadosť rodiny všetci príbuzní a rodinní priatelia zabudli, že kedysi existoval aj istý Filip Gojdič. Bol to Krištofov brat a naozaj boli dvojčatá. Podobali sa jeden druhému ako malé belice, keď sa v lete vyhrievajú na hladine. Ale iba zovňajškom, charakterom už vôbec nie. Skrátka a dobre: Filip Gojdič bol čierna ovca rodiny. Nečudujem sa, že mu rodina kúpila letenku do Kanady a prerušila s ním akékoľvek styky. Stalo sa to krátko pred tým, čo Krištof Gojdič prevzal od otca vedenie firmy, teda pred dvadsiatimi rokmi. No asi pred rokom sa Krištof rozhodol odletieť do Kanady. Oficiálne sa tam vybral v obchodných záležitostiach. Najbližší príbuzní však vedeli, že sa chce stretnúť s bratom Filipom. Naspäť sa vrátil so správou, že Filip zomrel. Toto všetko som zistil už pred tým, ako z rieky vytiahli jeho Hummera bez čísla ale s mŕtvolou na sedadle. Potom som si to dal dohromady a to je všetko.“

Hlavný inšpektor spokojne prikyvoval. *„To je pekné, ale aj tak budeme odkázaní na priznanie zatknutého Gojdiča, že v hausbóte zastrelil svojho vlastného brata z Kanady.“*

„Snád' ho dôkazy pritlačia k stene,“ odpovedal mladý detektív, *„ved' preukázateľne kúpil druhý Hummer. Už je to tak, ak má niekto dost' peňazí, môže si dovoliť takéto nákladné alibi. Kúpil si ešte jedno auto také, aké má, a...“* Zazvonil telefón a prerušil spokojný monológ mladého detektíva.

Hlavný inšpektor pozorne počúval hlas v telefóne a udivene krútil hlavou. *„Volali v prípade Gojdiča. Chlapče, chlapče, sme my to ale babráci! Všetci, aj vy, hoci si namýšľate, že ste v prípade kombinovali priam geniálne. Viete čo je nového? Gojdič sa priznal!“*

„No,“ zažiaril mladý detektív, *„nepovedal som?!“*

„Čo ste povedali? Povedali ste, že Krištof Gojdič sa prizná. Lenže v skutočnosti sa priznal Filip Gojdič!“

Hlavný inšpektor pozrel na svojho mladého podriadeného so zjavným zadostučinením.

Zarazený detektív Hrubý sa plesol rukou po čele a vyskočil. *„Jasné, to je predsa jasné! Že som na to neprišiel skôr! Krištof Gojdič, to on ležal mŕtvu“*

v hausbóte. A my sme vlastne zatkli jeho brata – dvojča!“

„Presne tak,“ prikyvoval hlavný inšpektor a rozpovedal, čo sa práve dozvedel.

„Keď Krištof Gojdič prišiel pred rokom do Kanady, brat Filip ho neprivilal práve najpriateľskejšie. Naopak, poriadne ho zmlátil. Tak strašne, že by chudáka nikto nespoznal. Nazdával sa dokonca, že sa Krištof z tejto bitky jakživ nepozviecha. Vrátil sa teda namiesto neho na Slovensko, kde prebral riaditeľské miesto vo firme. Lenže Krištof sa zotavil i keď mu to trvalo takmer rok a vrátil sa domov. Tu zistil, že firme šéfuje pod jeho menom Filip. Krištof bol natoľko naivný, ak nie hlúpy, že sa rozhodol pohovoriť si s bratom. Nie v sídle firmy, ale v hausbóte pri Dunaji. Filip ho zviazal a držal v hausbóte ako vo väzení a snoval plán vraždy. Zadovážil si druhé auto značky Hummer – a teda aj alibi – a vybral sa s ním uprostred týždňa do hausbótu. Podarilo sa mu síce zastreliť Krištofa bez toho, aby to niekto počul alebo zbadal, ale potom do toho vstúpil starý rybár. Keby ten nebol videl Gojdičovú mŕtvolu, mohol sa Filip až do smrti vydávať za Krištofa a šéfovať firme.“

* * *

Keď sa o tom všetkom dozvedel starý rybár Hrašna, iba si prihladil riedke šedivé vlasy a zadumane poznamenal: „Hm, tak ten, čo zrazu nemal rád čerstvé ryby, bol ten druhý Gojdič. Nevadí, určite sa zasa nájde v okolí nejaký zazobaný podnikateľ, ktorý bude kupovať moje ryby. Ved' honosných hausbótov, ktoré zaberajú dobré lovné miesta na kilometri 1857, je ako maku.“

„Zločinecky“ autoportrét z jazdy bicyklom od Dunaja v hmle ako v správnych klasic-
kých detektívnych príbehoch.

hausbót na ramene Dunaja

PRÍBEHY Z BEŽNÉHO ŽIVOTA

Milí moji čitatelia,

aj v studenom a sychravom čase chodím pravidelne na moje prechádzkové trasy a sledujem v mobile odšliapané vzdialenosti. Chôdza, kroky, kilometre. Snažím sa držať svojho plánu za každého počasia.

So svojimi deťmi i vnúčatami som v telefonickom kontakte. Informujú ma, čo sa deje v ich rodinách. Samozrejme, prvé informácie dostanem o tom, čo je nové s pravnúčatami. Dozvedel som sa, že v škôlke, ktorú navštevuje malý päťročný Alexík, majú s deťmi absolvovať niekoľko hodín na ľadovom klzisku. K tomuto bude potrebné zabezpečiť výstroj a to hlavne detské korčule a prilbu. V dnešnej dobe to nie je problém.

V rámci prechádzky vedú moje cesty i do Avionu. Je to veľké nákupné stredisko, v ktorom je vybudované vynikajúce klzisko. Často sledujem, ako tam rodičia učia svoje deti prvé kroky na korčuliach. S radosťou pozorujem aj tréningy a hokejové zápasy kategórie detí do 10 rokov. S akým zápalom hrajú zápasy vedené pod odborným dohľadom svojich trénerov! Jedného dňa mi zavolala vnučka, že i oni idú s deťmi prvýkrát na hokejové klzisko. Samozrejme, neodolal som, zúčastnil som sa ako pozorovateľ a trpezlivo čakal, ako to dopadne. Malý Alex je vybavený v požadovanej výstroji. Problém nastal s dva a polročnou Emkou, ktorá tiež žiadala všetko, čo má jej starší braček. Rodičia jej slzám neodolali a v požičovni, ktorá je priamo pri klzisku, jej zapožičali malé korčule s helmou. Stála na nich prvýkrát, pod prísny dohľadom rodičov.

Ja, ako prastarý otec, som s veľkým úžasom sledoval, ako to na ľade zvládajú. A v duchu som si zaspomínal, ako sme my, naša generácia, začínali v 50. rokoch minulého storočia, na malých kúskoch ľadu na dedine. V tom čase boli k dispozícii korčule, ktoré sme volali „kvintáky“. Pripevňovali sme si ich na rôzne topánky s tvrdou podrážkou. Ved' určite sa na to mnohí pamätáte.

Keď porovnávam podmienky a možnosti našej generácie s podmienkami dnešných detí, je to neporovnateľné.

Čas ubiehal a ja som sledoval, čo sa na klzisku deje. Väčšie deti, aj začiatočníkov. Všimol som si, aké používajú pomôcky pre stabilitu na ľade. Väčšie deti tlačili pred sebou malé postavičky – tučniaka alebo medvedíka koalu, ktoré im zabezpečovali stabilitu na korčuliach. Podobne ako my, starší ľudia, používame tlačidlá, ktoré nám pomáhajú zabezpečiť stabilitu pri chôdzi. S radosťou som sledoval moje pravnúčatá, s akým šibalským úsmevom zvládali so svojimi rodičmi prvú návštevu na profesionálnom klzisku.

Veľmi ma teší, keď vidím, ako naša mládež trávi voľný čas na rôznych športoviskách. Držme im palce, veď sú naša budúcnosť.

Pozdravuje vás
Marian S.

Milí moji čitatelia,

ráno sa zobudím, pozerám z okna a pre veľkú hmlu nič nevidím. Bývam na vrchole Karpát, v činžiaku na 8. poschodí. Niekedy z okien bytu nevidím dolu i niekoľko dní. Ale v pekných dňoch dokážem predpovedať, aké bude počasie a porovnať predpoveď našimi meteorológmi.

Keď ráno vykonám potrebné práce a rozmýšľam, čo s načatým dňom, začnem tým, že skontrolujem chladničku i špajzu a napíšem zoznam toho, čo chýba. Potom sa vyberiem dolu do mesta, na nákup. Zistil som, že mi došla moja obľúbená rybacia nátierka, ktorú milujem a užívam si ju na raňajky a občas aj na večeru. Pridal som potrebné suroviny na zoznam a vybral sa na nákup. Keď som prišiel odmov, povedal som si: „Ide sa na to!“ Pripravil som potrebné ingrediencie. Základom je rybacia konzerva v oleji, maslo, horčica, cibuľa a koreniny, ktoré kuchyňa a špajza dali. Samozrejme, v závere ich treba rozmixovať do peny. To gazdinky určite ovládajú. Výsledok je taký dobrý, že by som sa nehanbil ponúknuť nátierku i na švédske stoly v letnej sezóne v Grécku či Turecku. Veľmi som zvedavý, ako by sa s týmto jednoduchým receptom popasovali naši súťažiaci v Pečie celé Slovensko. Ved' porota by im to určite riadne zhodnotila.

Keď som mal všetko hotové, sadol som si do kresla, nalial si pohár burčiacu, ktorý mám rád a premýšľam. V minulosti som počul som od starších ľudí, že je potrebné vypiť 6 litrov burčiacu za sezónu. To preto, aby sa v ľudskom tele vymenila krv za novú. Snažím sa to vyskúšať, zatiaľ sa mi to nepodarilo. Nevieť čím to je, ale keď ho oochutnám, vždy sa cítim zdravotne lepšie.

Milí moji čitatelia, to je tak na odľahčenie. Ja vám prajem v tomto krásnom období hlavne veľa zdravia, pokoja a radosti v kruhu vašich najbližších.

Pozdravuje vás

Marian S.

RACHEL

Teatro Colorato uviedlo v decembri predstavenie RACHEL na motívy veršov P. O. Hviezdoslavova. Tvorcovia – réžia Peter Weinciller, dramaturgia a koncept Judita Sadílková, scéna a kostýmy Michaela Zajačková, účinkujúci Eva Mores, Lukáš Herc, Martin Toma – odvodili naozaj skvelú prácu. Minimalizmus na scéne dal vyniknúť maximálnej sile slova. Biblický príbeh so silným protivojnovým posolstvom zdôraznený sugestívnymi veršami epickej básne s úvodnými Krvavými sonetmi je dnes, bohužiaľ, stále aktuálny.

Rachel je už tretou inscenáciou Hviezdoslavových textov na scéne tohto divadla. Predchádzajúca Ó sláva hviezd ó sláva je nevšedným divadelným spracovaním balád Margita, Zuzka Majerovie a Anča od P. O. Hviezdoslava. Sú plné spevu, živej cimbalovej hudby, nádhernej poézie a energických výkonov hlavných protagonistiek. Časy, časy, mrcha časy prinášajú menej známe Hviezdoslavove texty, napríklad Pomsta mŕtvych, Del'ba dedičstva, Noc je, Nový svet, Letorosty ako poetické uvažovanie o vzťahu k majetku, peniazom, vlastníckym prejavom a úskaliach mamony. Obe boli (rovnako ako Rachel) lahôdkou pre milovníkov skutočného umenia. Ak niekto chce vidieť na vlastné oči tento mimoriadny počin, Teatro Colorato nájde na Františkánskom námestí 2 v Bratislave. Priestory bývalých pivníc Františkánskeho kláštora dávajú predstaveniam magickú atmosféru. Prekonať však treba schody do podzemia. Nezanedbateľnou prednosťou tohto predstavenia je v dnešnej dobe aj prijateľná výška vstupného (dospelí 8€ / študenti, seniori 5€).

T. Stanová

ŠTUDENTI SENIOROM

Začiatkom roka sme uvažovali, akou novou aktivitou by sme sa mohli zapojiť do výzvy Hlavného mesta, Bratislava pre všetkých. Naša nezisková organizácia STÁLE DOBRÍ pravidelne usporadúva rôzne druhy programu pre seniorov tak, aby si v nich každý našiel to svoje. Veľa seniorov má záujem o kultúrne programy ako prechádzky mestom, Literárne večery, iní majú radi športové aktivity, jogu, pétanque, koordinačné cvičenia a v neposlednom rade ponúkame vzdelávacie aktivity. Medzi ne patria rôzne odborné zdravotné prednášky, ale aj takzvané samovzdelávanie v cudzích jazykoch hravými formami. Mnohým seniorom však chýbali

základy cudzích jazykov. Snažíme sa načúvať ich potrebám a preto sme pripravili rôzne vzdelávacie kurzy. Keďže sme chceli, aby sa aktivity aj medzi-generačne prepojili, prišlo nám zaujímavé, aby seniorov vzdelávali práve študenti. Nemajú síce pedagogické minimum, ale majú učivo „čerstvo“ nastudované a všade vo svete dávno funguje doučovanie medzi študentami. Prečo

by teda nemohli robiť mini kurz práve oni?! Kurzy sme vybrali tak, aby vyhovovali seniorom a zároveň, aby ich študenti zvládli viesť. Rozhodili sme sociálne siete a hneď sa nám začali ozývať študenti nadšení týmto nápadom a videli v ňom zmysluplné využitie seba a svojich schopností. Absolvovali sme niekoľko pohovorov a vybrali sme štvoricu mladých nadšencov vo svojom obore. Od vyhlásenia výzvy, cez prípravu projektu ubehlo pár mesiacov a v septembri sme spustili postupne štyri kurzy v rôznych oblastiach – základy anglického a nemeckého jazyka, výtvarné umenie a základy rôznych výtvarných techník a tiež kurz s názvom Užitočné aplikácie. V ňom sme seniorom zapožičali tablety, aby mohli skúšať samotnú prácu s tabletom a naučiť sa, ktoré aplikácie a programy im uľahčia bežný život. Tešíme sa, že sa na kurzy hlásilo mnoho záujemcov a dúfame, že sa nám podarí opäť niekedy kurzy zopakovať.

Daniela Poloncová, STÁLE DOBRÍ
www.staledobri.sk

ZÁZVOR ĎUMBIER

S príchodom chladných dní je teplo čoraz vzácnejšie. Telo treba zahrievať, a to nielen zvonku, ale aj zvnútra. Medzi potraviny, ktoré organizmus zohrejú, patrí ďumbier lekársky, nazývaný aj ďumbier pravý alebo zázvor pravý. V súčasnosti sa považuje za jednu zo superpotravín pre svoju schopnosť udržiavať zdravú imunitu organizmu a antioxidačné vlastnosti. V dobe, keď na nás číhajú rôzne choroby ako chrípka či koronavírus, je veľmi prospešné zaradiť ho do jedálnečky vo zvýšenej miere.

Ďumbier je rastlina z čeľade ďumbierovitých. Pochádza z Ázie, jeho história siaha až do starovekej Číny. Jeho milovníkom bol aj staroveký filozof Konfucius, ktorý vraj konzumoval ďumbier vo všetkom, čo zjedol. Dokonca napísal niekoľko diel, v ktorých vyzdvihoval jeho pozitívne účinky. U nás sa objavil asi v 13. storočí. Volali ho aj „panacea“, čo je latinský názov pre univerzálny liek na všetky choroby.

Zo zázvoru sa využíva najmä koreň, ktorý sa suší, varí, konzervuje aj nakladá alebo konzumuje v surovom stave. Podzemok zázvoru (teda zhrubnutý koreň, ktorý spája viaceré rastliny) obsahuje veľa účinných fytochemikálií, teda rastlinných chemických látok, ktoré dokážu pôsobiť preventívne proti rôznym typom ochorení. Ostrá chuť zázvoru je spôsobená gingerolom a kapsaicínom, ktoré majú rozsiahle liečivé účinky. Ďalej sa v ňom nachádzajú silice, vitamíny a minerálne látky.

Zázvor pomáha **zmierniť nevoľnosť**. Patrí medzi najúčinnšie prostriedky a zmiernenie kinetózy, žalúdočnej nevoľnosti pri cestovaní. Chemické zlúčeniny, ktoré dávajú zázvoru typickú príchuť, obmedzujú sťahy čriev, neutralizujú tráviace šťavy a blokujú v mozgu centrum, ktoré riadi dávenie. Je vhodný ako preventívny prípravok proti dáveniu, pretože na rozdiel od liekov proti nevoľnosti nevyvoláva ospalosť. Dokonca sa používa na zmiernenie nevoľnosti po chemoterapii a operáciách. Zázvor oveľa účinnejšie zaberá pri prevencii nevoľnosti než pri jej liečbe. Ak vám býva zle od žalúdka v dopravných prostriedkoch, najmenej 20 minút pred odchodom si vezmite asi štvrt lyžičky mletého zázvoru alebo približne centimetrový plátok čerstvého koreňa, čo zodpovedá kapsule s 1 g prípravku.

Zázvor je **antifungálny**. Pomáha zabíjať huby, plesne a ničí kvasinkové infekcie.

Ďalej **podporuje imunitu** v boji proti chorobám ako je nachladnutie a chrípka. Dokáže v tele blokovať tvorbu látok, ktoré prispievajú k zovretiu priedušiek a k horúčke. Gingerol zároveň pôsobí ako prírodný liek zmierňujúci kašeľ. Možno ho používať vo forme čaju, ktorý vyvoláva potenie, čím odstraňuje toxíny z tela.

Zázvor **podporuje trávenie** a uľahčuje tráviaci proces. Pomáha pri regulácii vysokých hladín cukru a upokojuje žalúdok. Obsahuje zlúčeniny, ktoré zlepšujú vstrebávanie živín a minerálov z potravín, stimuluje chuť k jedlu a pripravuje tráviaci systém na príjem potravy. Je tiež účinný proti nadúvaniu, žuvanie zázvoru pomáha vytlačiť plyn prirodzeným spôsobom a zabraňuje opätovnému vytváraniu ďalšieho plynu. Bráni vzniku vredov a znižuje rast baktérií *Helicobacter pylori* a udržiava žalúdok zdravý.

Zázvor znižuje bolesť spôsobenú artritídou. Zlepšuje zdravie kostí a zmierňuje bolesti kĺbov. Gingerol, ktorý má silné protizápalové vlastnosti, pomáha pri osteoartritíde, reumatických a artrotických zápaloch.

UPOZORNENIE

Zázvor je najlepšie používať čerstvý, pretože jeho sušená a mletá forma má zanedbateľné množstvo základných živín. Zázvor však dokáže ovplyvniť aj účinok niektorých liekov, hladinu cukru v krvi aj tvorbu žlče, preto buďte pri jeho užívaní opatrní.

ZÁZVOROVÝ ČAJ

Na jednu šálku potrebujeme cca 1 čajovú lyžičku nastrúhaného zázvoru, ktorú zalejeme nie úplne vriacou vodou. Zázvor necháme vylúhovať 5 až 10 minút. Môžeme si pripraviť aj aromatizovaný zázvorový čaj. Do litrovej nádoby dáme 2 polievkové lyžice strúhaného zázvoru, 1 ks badiánu a celej škorice, 3 ks klinčeka a zalejeme horúcou vodou. Ak je čaj mierne vychladnutý, pridáme citrón a med podľa chuti.

KANDIZOVANÝ ZÁZVOR

Kandizovaný zázvor sa varí v sladkom sirupe. Varením stráca vitamín C, ale ostatné zdravotné výhody zostanú zachované. Toto spracovanie zvyšuje obsah cukru. Pre tých, ktorí čerstvý zázvor nezjedia, je

sladká, kandizovaná forma prijateľnou alternatívou.

Potrebujeme:

- 125 g čerstvého zázvoru
- 1 až 2 šálky vody
- 1 šálku kryštálového cukru
- 2 lyžičky citrónovej šťavy
- práškový cukor na obalovanie

Postup:

Koreň zázvoru očistíme a nakrájame na plátky hrubé 2 až 3 mm. Dáme do hrnca a zalejeme vodou. Položíme na plameň a keď voda zovrie, varíme pod pokrievkou cca 20 minút. Pridáme cukor, podľa potreby ďalšiu vodu, šťavu z citróna a varíme dokým sirup nezhustne a nie je lesklý (cca 15 až 20 minút). Zázvor po dovarení necháme asi hodinu odležať v sirupe. Potom ho zlejme, necháme odkvapkať a obalíme v cukre. Necháme na tanieri voľne do druhého dňa, aby vyschol a potom skladujeme v uzatvárateľnej nádobe.

ZÁZVOROVKA

Potrebujeme:

- 1 liter bielej pálenky (napr. domácej slivovice, jablkovice alebo vodky)
- 500 g očisteného zázvoru
- 0,5 l medu (menej, ak chceme menej sladký)
- Šťava zo 4 citrónov

Postup:

Zázvor nastrúhame, dáme do nádoby, zalejeme pálenkou, medom, pridáme citrónovú šťavu a zavrieme. Dobré všetko pretrepeme a necháme lúhovať minimálne týždeň, ideálne 3 týždne. Potom scedíme cez gázu a uchováваме v sklenených fľašiach. Je to nielen zdravé, ale aj výborné. Samozrejme, používame ako liek – len v malých množstvách. Je to aj výborná prísada do teplého čajíka – človek sa rýchlo vypotí a skrotí teplotu, zápaly, bolesť hrdla aj nachladnutie.

ZÁZVOR S MEDOM A CITRÓNOM – dynamit proti chorobám

Potrebujeme:

- 1 koreň zázvoru
- 1 citrón (chemicky neošetrený)
- 2 PL medu

Postup:

Citrón si umyjeme a nakrájame na kolieska. Koreň zázvoru očistíme a nakrájame na kúsky. Obe ingrediencie spolu zmixujeme v mixéri na kašu a zmiešame s medom. Konzumujeme každý deň ráno 2 čajové lyžičky, alebo vložíme do šálky 3 čajové lyžičky, zalejeme horúcou vodou a tento nápoj vypijeme. Zázvorovú kašu uchováваме v chladničke.

ZÁZVOROVÉ CUKRÍKY PROTI KAŠĽU

Potrebujeme:

cca 2 cm zázvoru

3 lyžičky citrónovej šťavy (podľa chuti môžeme pridať aj viac)

1/2 hrnčeka medu

práškový cukor na obalenie

Postup:

Zázvor olúpeme a nakrájame na malé kúsočky. Med nalejeme do hrnca a pridáme zázvor a pridáme do varu. Akonáhle sa začne tvoriť pena a obsah vyliezať po okrajoch hrnca, odložíme zo sporáka a vmiešame citrónovú šťavu. Potom zmes znova zahrejeme, ale nevaríme. Odstavíme. Či je zmes hotová, môžeme vyskúšať tak, že trošku nalejeme do ľadovej vody, ak sa vytvorí tvrdá hrudka, máme hotovo. Ak nie, môžete celý proces zahrievania zmesi zopakovať a znovu vykonať skúšku. Akonáhle je zmes hotová, nalejeme ju do silikónovej formy alebo nakvapkáme na plech vyložený papierom na pečenie, pokrájame na menšie kúsky, ktoré obalíme v cukre, aby sa nelepili.

HUDBA, TANEC, FESTIVALY

14. 1., 18:00**LES SIRÈNES**

Novoročný koncert, vstupné: 10€

Info: predpredaj.zoznam.sk/sk/listky/novorocny-koncert-les-sirenes-2023-01-14

Pistoriho plác, Štefánikova 25

24.-31. 1.**SCANDI 2023**

9. ročník prehliadky súčasných severských filmov SCANDI 2023 prinesie

9 filmových premiér zo všetkých piatich škandinávskych krajín: Nórska,

Švédska, Fínska, Dánska a Islandu. Info: scandi.filmeurope.eu/sk

Pistoriho plác, Štefánikova 25

DIVADLO

9. 1., 19:00**D. MACMILLAN, J. DONAHOE: VŠETKY ÚŽASNÉ VECI**TICHO a spol., Školská 14, www.tichoaspol.sk, 0944 351 537**11. 1., 19:00****Z. KRIŽKOVÁ:****PÁN Q. A JEHO DON QUIJOTE**TICHO a spol., Školská 14, www.tichoaspol.sk, 0944 351 537**11. 1., 19:30****V. KLIMÁČEK: BARBIE HĽADÁ KENA**Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk**13. 1., 19:00****ČAKANIE, Stopy snov**TICHO a spol., Školská 14, www.tichoaspol.sk, 0944 351 537**14. 1., 19:30****V. KLIMÁČEK: VÁŽENÍ SUSEDIA, ZAMYKAJTE VCHOD**Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk**16. 1., 19:00****AMADEUS '22**TICHO a spol., Školská 14, www.tichoaspol.sk, 0944 351 537**16. 1., 19:30****V. KLIMÁČEK: HEREČKY (MILUJ BLÍŽNEHO SVOJHO)**Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk**17. 1., 19:30****V. KLIMÁČEK: HUPS! (BUDÚCNOSŤ UŽ NIE JE ČO BÝVALA)**Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk**18. 1., 19:30****V. KLIMÁČEK: RIADITEĽKY ZEMEGULE**Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk**19. 1., 19:30****V. KLIMÁČEK: V TOMTO MESTE ZDOCHOL PES (MILENCI A MILENKY)**Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

20. 1., 19:00

D. MACMILLAN, J. DONAHOE: VŠETKY ÚŽASNÉ VECI

TICHO a spol., Školská 14, www.tichoaspol.sk, 0944 351 537

21. 1., 19:30

V. KLIMÁČEK: VÁŽENÍ SUSEDIA, ZAMYKAJTE VCHOD

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

22. 1., 19:30

V. KLIMÁČEK: YOUTUBERI (Ó, BOŽSKÝ INTERNET)

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

23. 1., 19:30

V. KLIMÁČEK: EVA ROBÍ Z DOMU (ESCAPE ROOM)

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

24. 1., 19:30

V. KLIMÁČEK: BARBIE HĽADÁ KENA

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

25. 1., 19:00

AMADEUS '22

TICHO a spol., Školská 14, www.tichoaspol.sk, 0944 351 537

25. 1., 19:30

V. KLIMÁČEK: RIADITEĽKY ZEMEGULE

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

26. 1., 19:30

V. KLIMÁČEK: DIŠTANC (POSLEDNÝ FILM Z HOLLYWOODU)

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

27. 1., 19:00

D. MACMILLAN, J. DONAHOE: VŠETKY ÚŽASNÉ VECI

TICHO a spol., Školská 14, www.tichoaspol.sk, 0944 351 537

28. 1., 19:30

V. HORJÁN: ADRENALÍN (PÄŤ RÁD NA DOBRÝ ROZCHOD)

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

29. 1., 19:30

V. KLIMÁČEK: MUŽI SA MINULI (DÁŠA, RÚT & SISA)

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

30. 1., 19:00

NIČ SA NESTALO

TICHO a spol., Školská 14, www.tichoaspol.sk, 0944 351 537

30. 1., 19:30

V. KLIMÁČEK: VÁŽENÍ SUSEDIA, ZAMYKAJTE VCHOD

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

31. 1., 19:30

V. KLIMÁČEK: HORÚCE LETO 68 (AKO SME UTEKALI)

Divadlo GUnaGU, Františkánske nám. 7, www.gunagu.sk

PROGRAM VÝSTAVY

16.-31. 1. 2023

KALAMITA V BRATISLAVE

Plotová výstava pohľadníc z januára 1987, v exteriéri Centra KC Gaštanová 19

10.-28. 1. 2023

R. VOM (CZ): MOTÝLÍ EFEKT

Maľba

Galéria F7, Františkánske nám. 7, Otvorené: ut-so 15:00-19:00

12. 1.-5. 2. 2023

I. MOJŠOVÁ: I DON'T WANT TO HARM YOU

Vernisáž: 12. 1. o 18:00

Otvorené: ut-ne 15:00-19:00, Staromestská galéria ZICHY, Ventúrska 9, vchod z ulice

12. 1.-5. 2. 2023

B. BENKOVÁ: BOVIDAE, BOVINAE, BOS.

Vernisáž: 12. 1. o 18:00

Otvorené: ut-ne 15:00-19:00, Staromestská galéria ZICHY, Ventúrska 9, vchod z ulice

SENIORI

Každý utorok o 16:00

ZÁBAVNÉ PC WORKSHOPY s vlastným notebookom

Spoznávame svoj notebook. Lektorka: J. Pechrová. Vstupné: 6 € /1 stretnutie (3 € seniori)

KC Gaštanová 19

JAZYKOVÉ KURZY PRE SENIOROV:

Každý štvrtok

9:30-10:30 NEMECKÝ JAZYK s E. Smolíkovou

10:45-11:45 ANGLICKÝ JAZYK s K. Bánskou

Prihlasovanie a bližšie informácie: aksenba@aksen.sk

KC Gaštanová 19

KURZY, PREDNÁŠKY

16. 1., 15:30

ZIMNÉ HRÁTKY S PAMÄŤOU

Prednáška spojená s tréningom pamäti s A. Palkovič. Vstupné: 2€
Pistoriho plác, Štefánikova 25

25. 1., 15:00-18:00

MOZGOVÉ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

Lektorka: RNDr. M. Lundblad. Uvádžacia cena: 15€

Registrácia: eva.kostalova@staremesto.sk

KC Gaštanová 19

28. 1., 10:00–13:00**MOZGOVÉ INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE**

Víkendový interaktívny seminár a workshop.

Lektorka: RNDr. M. Lundblad. Uvádzacia cena: 15€

Registrácia: eva.kostalova@staremesto.sk

KC Gaštanová 19

GITARA pre dospelých aj pre deti

V rámci individuálnych vyučovacích hodín si účastníci osvoja základy

hry na gitare. Lektor: I. Denko. Cena: 5,50 € / vyuč. hodina

KC Gaštanová 19

POČÍTAČOVÉ KURZY PRE SENIOROV

V pobočke Staromestskej knižnice na Panenskej 1 pokračujeme s kurzami počítačových zručností. Kurzy sa konajú v čase od 8:00 do 12:00.

- Internet a e-mail (začiatočníci): 9.1. / 11.1. / 18.1. / 20.1.
- Počítačová gramotnosť pre každého (pokročilí): 30.1. / 1.2. / 6.2. / 8.2. / 10.2.
- Mobilné aplikácie pre seniorov: 13.2. / 15.2. / 20.2. / 22.2. / 24.2.

Info a prihlasovanie: 02/54411874, sluzbypan@starlib.sk

Kurzy sú realizované z rozpočtovej rezervy predsedu vlády Slovenskej republiky, Eduarda Hegera.

CVIČENIA

KC Gaštanová 19

pondelky, 17:00**PILATES FIT** pre začiatočníkov, pokročilých a mierne pokročilých

Prihlasovanie: 0905 506 079

Lektorka: Z. Kondé

pondelky 18:15**BODYBALANCE**

Prihlasovanie: 0905 731 621

riabakosova@gmail.com

Lektorka: M. Bakošová

pondelky 19:30**YIN JOGA S ĽUBICOU**

Prihlasovanie:

lubica.husarova@reformcapital.com

Lektorka: Ľ. Husárová

utorky 17:00–18:30**ČCHI-KUNG** pre začiatočníkov a mierne pokročilých

Cena: 4€ / 1 cvičenie

Lektor: L. Horniak

stredy 17:00**JOGA FLOW**

Prihlasovanie:

lubica.husarova@reformcapital.com

Lektorka: Ľ. Husárová

stredy 18:15**KONDIČNÉ CVIČENIE PRE ŽENY**

Lektorka: D. Krošláková

Cena: 4 € / 1 cvičenie

štvrtky 10:00**RELAX JOGA**

Lektorka: V. Diešková.

Cena: 4€ / 1 cvičenie (seniori 2€)

štvrtky 17:00**TAI CHI CHUAN**

Cena: 4€ / 1 cvičenie

Lektor: L. Horniak

magazin@staremesto.sk

Alžbeta Marendiaková

Dana Sládeková

+421 (2) 52 49 68 68

alebo 0911 665 273

Staromestské centrum

kultúry a vzdelávania

Školská 14

811 07 Bratislava

program: staromestskekluby.wixsite.com/kulturavstarommeste

Staromestské centrú

kultúry a vzdelávania

Zichyho palác

Ventúrska 9

811 01 Bratislava

informácie: +421 (2) 54 43 16 81

Martina Mišíková, 0903 650 701

martina.misikova@staremesto.sk

Pistoriho palác

Štefánikova 25

811 05 Bratislava

Informácie: +421 (2) 52 49 18 28

Dária Chriateľová

daria.chriastelova@staremesto.sk

Galéria F7

Františkánske námestie 7

811 01 Bratislava

Borivoj Medelský, +421 (2) 54 43 33 35

alebo 0911 238 710

borivoj.medelsky@staremesto.sk

Gaštanová 19

811 04 Bratislava

Eva Košťálová, +421 (2) 54 77 73 66

eva.kostalova@staremesto.sk

fotografie canva.com, A. Marendiaková, D. Sládeková,
J. Rozbora, Marian S.